

Maráz, Karel

Příklady vzorového katalogového popisu pečeti

In: Maráz, Karel. *Sfragistika : studijní texty pro posluchače pomocných věd historických a archivnictví*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 141-152

ISBN 978-80-210-7143-8; ISBN 978-80-210-7146-9 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131299>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

III. PŘÍKLADY VZOROVÉHO KATALOGOVÉHO POPISU PEČETÍ

Zde jsou posluchačům předkládány vzorové katalogizační záznamy popisu pečeti, jež přináší barevná obrazová příloha skript.

č. I.

Majitel pečeti: Václav II., král český, vévoda sandoměřský a krakovský, markrabě moravský

Typ pečeti: velká (II. typ)

Typ pečetního obrazu: portrétní/majestátní

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 118 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 1. srpna 1299, Praha

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Přípevnění pečeti: přivěšená na hedvábných nitích červené a žluté barvy

Materiál pečeti: vosk

Barva pečetního vosku: přírodní

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: + WENCEZLAVS · SECVN[DVS · DEI · G]RATIA · REX · BOEMIE
· DVX CRACOVIE · ET / · SANDOMERIE MA-RCHIO · Q₃ · MORAVIE ·

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli je na trůnu sedící postava panovníka s korunou na hlavě, žezlem v pravé a říšským jablkem v levé ruce, po stranách trůnu jsou znaky, heraldicky vpravo gotický štít s českým lvem, heraldicky vlevo gotický štít s plamennou orlicí.

Uložení: Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí statky sig. Bludy II 40 č. 1.

Literatura (výběrově): CDB VII/6, s. 16, č. 3.1a,1/IIa. (vyobrazení pod stejným číslem); Čarek, O pečetech, s. 18

č. II.

Majitel pečeti: Václav II., král český, vévoda sandoměřský a krakovský, markrabě moravský

Typ pečeti: velká (II. typ)

Typ pečetního obrazu: portrétní/jezdecká/válečná

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 118 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 1. srpna 1299, Praha

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Přípevnění pečeti: přivěšená na hedvábných nitích červené a žluté barvy

Materiál pečeti: vosk

Barva pečetního vosku: přírodní

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: + WENCEZLAVS · SECVNDUS · -DEI · GRA[TIA · REX ·] BO-

-EMIE · DVX C-RACOUIE / ET · SANDOMER-IE MARCHIO:Q₃ · MOR-AUIE

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli je jezdec jedoucí heraldicky vpravo, v pravé ruce drží kopí s banderiem s českým lvem, v levé ruce, chráněné gotickým štítem s moravskou orlicí, třímá uzdu koně. Kbelíková přilba nese klenot složené orličí křídlo. Na čabrace koně jsou znaky zemí – na šíji koně gotický štít s českým lvem, na předním cípu gotický štít s moravskou orlicí a na zadku koně gotický štít s polskou orlicí.

Uložení: Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí statky sig. Bludy II 40 č. 1.

Literatura (výběrově): CDB VII/6, s. 16, č. 4.1a,1/IIr. (vyobrazení pod stejným číslem); Čarek, O pečetech, s. 18.

č. III.

Majitel pečeti: Otto, opat benediktinského kláštera v Ostrově [u Davle]

Typ pečeti: velká (I. typ)

Typ pečetního obrazu: portrétní/pontifikální

Tvar pečeti: špičatě-oválný

Rozměr pečeti: 52 x 33 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 14. září 1288, –

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Přípevnění pečeti: přivěšená na pergamenovém proužku

Materiál pečeti: vosk

Barva pečetního vosku: přírodní

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: + · S OTTONIS · ABBIS · MON-ASTERII · OZTROVIE-N

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli stojí na soklu postava opata s berlou v pravé a knihou levé ruce.

Uložení: Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Orlík nad Vltavou, sig. III K beta 7

Literatura (výběrově): CDB VII.6., s. 35, č. 123, 3c, 2, 24 (vyobrazení pod stejným číslem)

č. IV.

Majitel pečeti: Jan IV. z Dražic, pražský biskup

Typ pečeti: sekret (II. typ)

Typ pečetního obrazu: obrazový/hagiografický

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 22 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 26. července 1307, Praha

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Připevnění pečeti: přivěšená na pergamenovém proužku.

Materiál pečeti: vosk

Barva pečetního vosku: červená

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: + · S' · SECRETI · MEI ·

Nápis na pečeti: IN PRINCI

Popis pečetního pole: V pečetním poli je orel sv. Jana s nimbem.

Uložení: Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Orlík, sig. I A alfa č. 2.

Literatura (výběrově): CDB VII.6., s. 21, č. 36, 2a, 3/2s. (vyobrazení pod stejným číslem)

č. V.

Majitel pečeti: Jindřich z Frýdlantu, šlechtic

Typ pečeti: velká (I. typ)

Typ pečetního obrazu: erbovní

Tvar pečeti: štítovitý

Rozměr pečeti: 39 x 35 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 23. května 1289, Praha

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Pripevnění pečeti: přivěšená na hedvábných nitích červené barvy

Materiál pečeti: vosk

Barva pečetního vosku: přírodní

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: + SIGILLVM · ENR.CI D FRID....

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli dvě zkřížené ostrve o pěti (sic) sucích.

Uložení: Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 4

Literatura (výběrově): CDB VII/6, s. 44, č. 193. 4a, 34 (vyobrazení pod stejným číslem)

č. VI.

Majitel pečeti: Oldřich z Hradce

Typ pečeti: velká (I. typ)

Typ pečetního obrazu: erbovní

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 58 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 12. dubna 1300, –

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Přípevnění pečeti: přivěšená na pergamenovém proužku

Materiál pečeti: vosk

Barva pečetního vosku: přírodní

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: + SIGILLVM · DNI · VLRI CI · DE · NOVO : CASTRO

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli se nalézají dva od sebe odvrácené gotické štíty, štít heraldicky vpravo je nakloněn heraldicky vpravo a je na něm znamení v podobě pětিলisté růže, druhý štít je nakloněn heraldicky vlevo a nese kotvu.

Nad štítý se nachází hrncová přilba s dvěma koulemi s vějířovitě uspořádanými pavími pery jako klenotem.

Uložení: Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí statky, sig. Plessberk II 311 č. 1

Literatura (výběrově): CDB VII/6, s. 45, č. 206. 4a, 46 (vyobrazení pod stejným číslem); Sedláček, Atlasy V, s. 222, obr. 3; Milec, Rodové pečeti, s. 37, č. 3.

č. VII.

Majitel pečeti: Jan Lucemburský, český král a lucemburský hrabě

Typ pečeti: sekret (VII. typ)

Typ pečetního obrazu: erbovní

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 26 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 22. března, 1338, Aldenar

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Přípevnění pečeti: přivěšená na hedvábných nitích zelené a růžové barvy

Materiál pečeti: vosk

Barva pečetního vosku: červená

Pečetní miska: ano

Materiál pečetní misky: vosk

Schránka: ne

Opis pečeti: SECRET IOH REG BOEM ET COM LVC

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli heraldicky vpravo nakloněný čtvrcený gotický štít s českým (v prvním a čtvrtém poli) a lucemburským (ve druhém a třetím poli) křížem.

tím poli) lvem. Na štítu je položena kbelíková přilba otočená heraldicky vpravo s klenotem orlího křídla. Od přilby odlétají do pečetního pole přikryvadla.

Uložení: Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 33

Literatura (výběrově): Maráz, Pečeti Jana Lucemburského, s. 29

č. VIII.

Majitel pečeti: Mikuláš I., vévoda opavský a maršálek Českého království

Typ pečeti: sekret (II. typ; gema)

Typ pečetního obrazu: portrétní/antický

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 28 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 15. května 1293, Opava

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Připevnění pečeti: přivěšená na zelených hedvábných nitích

Materiál pečeti: vosk

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Barva pečetního vosku: přírodní

Opis pečeti: + SECR..... DVCIS · NICOLAI

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli vousatá mužská hlava otočená heraldicky vpravo.

Uložení: Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí statky, sig. Hradec u Opavy II 154 A 1

Literatura (výběrově): CDB VII.6., s. 19, č. 15.1c, 1, 1/II. (vyobrazení pod stejným číslem)

č. IX.

Majitel pečeti: Velislav, děkan pražské kapituly, kanovník pražský

Typ pečeti: velká (II. typ)

Typ pečetního obrazu: Portrétní/pontifikální

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 52 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 26. února 1301, Praha

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Připevnění pečeti: přivěšená na pergamenovém proužku

Materiál pečeti: vosk

Barva pečetního vosku: zelená

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: ..ELISLAI · PRA-GEN[SIS EC]-LESIE · D[I]

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli Velislav sedící na stolci, udílí beneficium klečícímu kanovníkovi.

Uložení: Národní archiv, Archiv českých klášterů zrušených za Josefa II., i. č. 1075, sig. ŘD sv. Anna – 3

Literatura (výběrově): CDB VII.6., s. 26, č. 54. 3b, 1b, 13/II (vyobrazení pod stejným číslem)

č. X.

Majitel pečeti: Kutná Hora, město a rychtář

Typ pečeti: velká (I. typ)

Typ pečetního obrazu: znakový

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 49 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 16. března 1308, Kutná Hora

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Připevnění pečeti: přivěšená na pergamenovém proužku

Materiál pečeti: vosk

Barva pečetního vosku: přírodní

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: + S IVDICIS · ET · IVRATORVM IN.CHVTNA

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V rostlinnými úponky damaskovaném pečetním poli heraldicky vpravo nakloněný gotický štít s českým lvem, na rohu štítu je položena kbelíková přilba otočená heraldicky vpravo s klenotem dvou složených orličích křídel

Uložení: Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 11

Literatura (výběrově): Vojtíšek, O pečetech, s. 35, tab. IX, č. 1; Krejčík, Pečeť, s. 204.

č. XI.

Majitel pečeti: Přemysl Otakar I., český král

Typ pečeti: velká (II. typ zlaté buly)

Typ pečetního obrazu: portrétní/majestátní

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 76 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 24. července 1224, Praha

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Přípevnění pečeti: přivěšená na hedvábných nitích červené a žluté barvy

Materiál pečeti: zlato

Barva pečetního vosku: –

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: + PAX REGIS OTACARI · IN MANV STI WENCEZLAI

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli na trůnu sedící postava panovníka s korunou na hlavě, v pravé ruce drží žezlo, v levé říšské jablko.

Uložení: Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 10

Literatura (výběrově): Sedláček, Český stát, s. 19; Čarek, O pečetech, s. 12–13

č. XII.

Majitel pečeti: Přemysl Otakar I., český král

Typ pečeti: velká (II. typ zlaté buly)

Typ pečetního obrazu: obrazový/hagiografický

Tvar pečeti: okrouhlý

Rozměr pečeti: 76 mm

Písmo: smíšené majuskulní

Jazyk: latina

Pravost pečeti: pravá

Datum písemnosti: 24. července 1224, Praha

Regest písemnosti: *uvede se podle obsahu písemnosti*

Přípevnění pečeti: přivěšená na hedvábných nitích červené a žluté barvy

Materiál pečeti: zlato

Barva pečetního vosku: –

Pečetní miska: ne

Materiál pečetní misky: –

Schránka: ne

Opis pečeti: + SANCTVS · WENCEZLAVS · BOEMORVM · DVX

Nápis na pečeti: –

Popis pečetního pole: V pečetním poli na stolci sedící sv. Václav s nimbem kolem hlavy, v pravé ruce drží kopí s gonfanonem, v levé ruce opřené o gotický štít se svatováclavskou orlicí, palmovou ratolest.

Uložení: Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 10

Literatura (výběrově): Sedláček, Český stát, s. 19; Čarek, O pečetech, s. 12–13